

Дружелюбівська філія
Добровеличківського ліцею «Інтелект»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Добровеличківського ліцею «Інтелект»
_____ Ковальська К.Б.
« ____ » _____ 2024р.

ПОГОДЖУЮ
Завідуючий філії
_____ Брага Т.Л.
« ____ » _____ 2024 р.

Схвалено
Керівник МО вчителів
Природничо-математичного циклу
_____ Калашник О. А.
« ____ » _____ 2024 р.

КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ
навчального матеріалу
з пізнаємо природу
в 5,6 класах
на 2024/2025 н.р.

Вчитель: Борщевська Л.В.

Календарне планування з пізнаємо природу для 5 класу

Відповідає навчальним програмам, що затверджені педагогічною радою(протокол №1 від 29.08.2024р), складеним на основі Модельної програми «Пізнаємо природу» 5-6

класи , що (автори. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.), що рекомендовано Міністерством освіти і науки України»(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Рекомендована кількість годин за програмою(5клас) - 2 год. на тиждень

Кількість годин за навчальним планом(5клас) - 3год на тиждень

Навчально-методичне забезпечення :

Пізнаємо природу: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти / Дарія Біда, Тетяна Гільберг, Ярина Колісник. – Київ: «Генеза», 2022р.

№ з/п	Дата	Тема уроку	Очікувані результати навчання	Види навчальної діяльності	Домашнє завдання	При м-ка
Розділ І. Пізнаємо світ науки (9 год)						
1		Інструктаж з БЖД Як наука змінює світ Наука. Природничі науки. Наукові терміни і факти.	Здійснює пошук самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб інформації природничого змісту в доступних джерелах;	Робота з різними джерелами інформації про природу, використання QR-кодів та цифрового контенту природничого змісту;	§1 ст.8Зав.1,2,	
2		Хто такі науковці Значення науки і техніки.	Пояснює на основі особистого досвіду, що природу можна пізнавати, досліджуючи її;	Створення ментальної карти «Природничі науки» Написання есе про значення науки, про винаходи та відкриття (на вибір учителя);	§1 ст.8Зав.3,	
3		Як стати винахідником Патенти природи. Винаходи та відкриття. Учені-природодослідники			§2 ст13 Завд 3,4	
4		Як шукати відповіді на запитання Роль органів чуття у вивченні природи. Спостереження. Гіпотеза. ксперимент.	Ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;	Гра-тренінг «Обираємо об'єкт (явище), ставимо запитання, висловлюємо гіпотезу»; Створення моделей об'єктів (явищ природи);	§3 ст.17 Завд 1,2	
5		Як шукати відповіді на запитання Моделювання. Науковий метод пізнання.	Виконує з допомогою вчителя чи інших осіб спостереження;		§3 ст.17 Завд 3,4	
6		Що таке фізичні величини і як їх вимірювати Фізична величина. Одиниця фізичної величини. Вимірювальні прилади та інструменти	Пояснює призначення інструментів / створених моделей, які викор-ся для досліджень і фіксування результатів; Використовує окремі способи пошуку джерел інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми;	Виконання завдань на перетворення одиниць довжини, часу, маси; Вимірювання об'єму води та тіл неправильної форми за допомогою мірного циліндра (мензурки); Вимірювання маси;	§4 стор.23,1-2	
7		Маса. Еталон маси та довжини. Температура. Об'єм. Час Ціна поділки.			§4 стор.23,3-4	
8		Практична робота №1 Вимірювання температури повітря і води.	Складає з допомогою вчителя чи інших осіб план дослідження;	Вимірювання температури води, повітря. Вимірювання проміжків часу.	§5 Заповнити таб с. 23 Зробити висновок	
9		Контроль знань Розв'язування тестових завдань	Узагальнює інформацію природничого змісту.		§6 .24Пов матер	

Розділ II. Пізнаємо будову речовин (12 год)					
10		Що нас оточує Тіла та їхні характеристики. Речовини та їхні властивості.	Ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;	Гра-тренінг «Запитуємо про тіла та речовини»; Гра «Впізнай речовину»;	§7 стор.29
11		З чого все складається Частинки речовини – атоми та молекули. Три стани речовин.	Пропонує і створює самостійно / в групі, з допомогою вчителя чи інших осіб матеріальні навчальні моделі для дослідження;	Створення моделей молекул з пластиліну; Графічне моделювання трьох станів речовини;	§8 стор.33,1-2
12		Розташування, рух та взаємодія частинок у твердих тілах, рідинах і газах.			§8 стор.33,3-4
13		Які властивості у твердих тіл Розташування рух та взаємодія частинок у твердих тілах, рідинах і газах. Властивостей твердих тіл на основі знань про будову речовини.	Пояснює призначення створених моделей, які використовувалися для досліджень і фіксування результатів, формулює висновки за результатами дослідження;	Дослідження та порівняння механічних властивостей твердих тіл; Вимірювання об'єму тіл за допомогою мірного циліндра	§9 стор.38
14		Які властивості у рідин Пояснення властивостей рідин на основі знань про будову речовини. Чи можна змінити форму і об'єм рідини? Дифузія у природі й організмі людини. Випаровування.	Ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;	Гра-тренінг «Запитуємо про властивості води»; Дослідження властивостей рідин; Спостереження залежності явища дифузії від температури;	§10 стор.42
15		Чому вода – особлива речовина Вода в природі й організмі людини.	Описує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб явища і процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Робота з різними джерелами інформації про природу;	§11 Пит с.47
16		Які властивості у газів Пояснення властивостей газів на основі знань про будову речовини. Чи можна змінити об'єм газу? Дифузія в газах. Застосування властивостей газів. Повітря – природна суміш газів.	Ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки; Пояснює призначення створених моделей, які використовувалися для досліджень і фіксування результатів;	Робота з різними джерелами інформації про природу; Дослідження «Чи можна змінити об'єм газу?»;	§12 стор.51
17		Контроль знань Розв'язування тестових завдань			Повтор 7-12

18		Практична робота №2 <i>Вивчення явища випаровування води.</i>	Складає з допомогою вчителя чи інших осіб план дослідження.	Вивчення явища випаровування за наданою інструкцією.	§13 стор.52	
19		Як виміряти масу Маса. Одиниці маси. Еталон маси. Вимірювання маси. Як виготовити терези та важки.	Використовує оціночно матеріали під час виготовлення виробу; Пояснює призначення створених моделей, які використовувалися для досліджень і фіксування результатів;	Виготовлення важільних терезів та важок; Вимірювання маси; Виконання завдань на перетворення одиниць маси.	§14 стор.56,5-6	
20		Що таке розчинні та нерозчинні речовини Вода як розчинник. Розчин. Розчинні та нерозчинні речовини.	Створює самостійно / в групі чи з допомогою інших осіб презентації здобутої інформації природничого змісту в запропонований спосіб, зокрема з використанням цифрових технологій і пристроїв;	Планування інформаційного пошуку, обробка і систематизація інформації за двома і більше джерелами на тему «Розчини у природі, побуті та організмі людини»;	§15 стор.61, 1-3	
21		Розчини у природі, побуті та організмі людини.			§15 стор.61, 4-5	
22		Як приготувати та розділити розчини Приготування розчинів.	Складає з допомогою вчителя чи інших осіб план дослідження;	Приготування розчинів; Виготовлення фільтру;	§16 ст-62	
23		Практична робота №3 <i>Розділення розчинних і нерозчинних речовин фільтруванням.</i>	Визначає мету і завдання дослідження відповідно до сформульованої Проблеми.	Фільтрування. навколо мене». Виготовлення моделі молекул.	§16 ст-62	
24		Скільки є речовин Елементи, їх символи. Склад молекул. Різноманіття речовин, їхні властивості та застосування.	Порівнює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб інформацію природничого змісту, здобуту з різних джерел;		§17 ст-66	
25		Контроль знань Розв'язування тестових Завдань	Узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту.	Інформаційний пошук з використанням цифрового контенту,	§18 ст67	
Розділ III. Пізнаємо природу Землі (20 год)						
26		Як виникла планета Земля Перші гіпотези і припущення щодо виникнення Землі.	Пояснює різницю між одиницями вимірювання історичного часу та співвідносить їх (рік – століття – тисячоліття).	Робота з науково-популярними текстами та представлення інформації в різних видах.	§19 ст70	
27		Яку будову має Земля Будова і склад Землі.	Пояснює призначення інструментів / створених моделей.	Створення моделі внутрішньої будови Землі. Створення моделі руху магми.	§20 стор.74	

28		Як утворюються гірські породи <i>Гірські породи і мінерали. Які бувають корисні копалини. Метали і неметали.</i>	<i>Пояснює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб значення інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми.</i>	Дослідження «Як ми дізнаємося про минуле нашої планети?» <i>Складання таблиці «Ознаки гірських порід і мінералів»</i>	§21 с.79	
29		Практична робота №4 <i>Визначення основних фізичних властивостей гірських порід і мінералів шкільної колекції.</i>			§21 с.79	
30		Яку форму і розміри має Земля <i>Форма, розміри Землі.</i>	<i>Співвідносить дані карти з іншими джерелами інформації (розповідь учителя, текст книжки тощо).</i>	<i>Визначення напрямків на глобусі й географічній карті.</i>	§22 ст.82	
31		<i>Основні напрямки на глобусі та карті. Паралелі, меридіани.</i>		<i>Визначення за фізичною картою півкуль географічних об'єктів.</i>	§22 ст.82	
32		Як зображують Землю на глобусі і карті <i>Способи зображення Землі. Зображення Землі на глобусі і географічній карті. Хто склав сучасну карту.</i>	<i>Знайомиться із способами зображення Землі.</i>	<i>Позначення на контурній карті об'єктів, поданих у тексті; Складання схеми «Способи зображення Землі»;</i>	§23 стор.86	
33		Про що розповідають географічні карти <i>Елементи карти. Умовні знаки. Шкала висот і глибин. Значення карт.</i>	<i>Виокремлює основні елементи карти та пояснює їхнє значення; Розрізняє відносно сталі та змінні об'єкти карти;</i>	<i>Позначення на контурній карті географічних об'єктів; Описування місцевості за географічною картою України або світу; Географічний диктант «Читаємо умовні знаки»</i>	§24 стор.90	
34		Практична робота №5 <i>Описування місцевості за географічною картою України</i>			§24 стор.90	
35		Контроль знань Розв'язування тестових Завдань	<i>Узагальнює опрацьовану інформацію</i>		Повторити тему	
36		Які бувають масштаби та як за їхньою допомогою виміряти відстані на карті й місцевості <i>Види масштабів: іменований, лінійний. Визначення відстаней на карті за масштабом</i>	<i>Позначає розміщення об'єктів на карті, прокладає уявні маршрути, визначає відстані.</i>	<i>Вимірювання відстаней на географічній карті за масштабом.</i>	§25 стор.94	
37		Практична робота №5 <i>Вимірювання відстаней на географічній карті за масштабом.</i>			§25 стор.94	
38		Як здійснити окомірну зйомку місцевості і скласти план місцевості <i>Полярна і маршрутна зйомка місцевості.</i>	<i>Визначає орієнтацію об'єктів відносно сторін світу, суб'єкта спостереження, визначає на карті положення географічних об'єктів;</i>		§26 ст.95	

39		Практична робота №6 <i>Креслення простого плану місцевості</i>		<i>Креслення простого плану місцевості.</i>	§26 ст.95	
40		Що охоплює суходіл Землі Суходіл. Материки і частини віту. Острови, півострови й архіпелаги.	<i>Визначає на карті положення географічних об'єктів.</i>	<i>Позначення на контурній карті світу номенклатури, поданої в тексті.</i>	§27 ст.100	
41		Практична робота №7 <i>Позначення на контурній карті світу й України оменклатури, поданої в тексті.</i>			§27 ст.100	
42		Які бувають форми поверхні суходолу Землі Рельєф. Форми рельєфу суходолу	<i>Визначає на карті положення географічних об'єктів</i> <i>Визначає на карті положення географічних об'єктів;</i>	<i>Створення моделі гороутворення;</i>	§28 стор.104	
43		Позначення на карті : найбільші рівнини, найвищі гори світу		<i>Робота з картами; Порівняння форм рельєфу за висотою.</i>	§28 стор.104	
44		Які особливості рельєфу України <i>Рельєф земної поверхні України і своєї місцевості, його зображення на фізичній карті.</i>	<i>Розмірковує щодо запропонованих способів розв'язання певної навчальної / життєвої проблеми, висловлює свої думки;</i> <i>Визначає на карті положення географічних об'єктів;</i>	<i>Позначення на контурній карті світу й України номенклатури, поданої в тексті;</i>	§29 ст108	
45		<i>Як змінюється поверхня Землі.</i>			§29 ст108	
46		Проект «Переваги та ризику проживання в гірській та на рівнинній місцевості».	<i>Розмірковує щодо запропонованих способів розв'язання певної навчальної / життєвої проблеми, висловлює свої думки</i>	<i>Позначення на контурній карті світу й України номенклатури, поданої в тексті;</i>	Підготувати захист	
47		Контроль знань по темі Розв'язування тестових Завдань			Повторити тему	
48		Контроль знань за I семестр			Повторити матеріал	
Розділ III. Пізнаємо природу Землі						
49	15.01	Де міститься вода на Землі <i>Розподіл води на Землі.</i>	<i>Пояснює прості причинно-наслідкові зв'язки в готовій моделі, використовуючи шаблон «якщо, то», «що треба зробити, щоб».</i>	<i>Опис явищ, що відбувалися впродовж року, у моделі колообігу води в природі;</i>	§30 с111завд1-3	
50	16.01	<i>Колообіг води в природі</i>			§30 с111завд4-6	
51	19.01	Як досліджують океани <i>Океани, моря, затоки і протоки.</i>	<i>Визначає на карті положення географічних об'єктів;</i>	<i>Нанесення на контурну карту об'єктів, зазначених в тексті.</i>	§31 с115	
52	22.01	Які об'єкти належать до вод суходолу <i>Води суходолу. Річки й озера світу. Робота води в природі.</i>	<i>Наводить приклади взаємозв'язків об'єктів і явищ природи, зокрема пов'язаних із власними діями в довкіллі;</i>	<i>Нанесення на контурну карту об'єктів, зазначених в тексті;</i> Дослідження «Як рослинний покрив	§32 с119	

		Як правильно долати водні перешкоди.		захищає ґрунти від водної ерозії?»;		
53	23.01	Які об'єкти належать до вод суходолу Річки й озера України.			§32 с119	
54	26.01	Яке значення води на Землі Вода в ґрунті, її роль у житті рослин. Значення води для життя на Землі.	Логічно структурує власне повідомлення; Пояснює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб значення інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми;	Робота з науково-популярними джерелами інформації, підготовка презентації та короткого виступу на тему «Роль води на планеті Земля», «Як моя сім'я береже воду»	§33 с124	
55	29.01	Охорона водойм. Самоочищення води у природі.			§33 с124	
56	30.01	Проект «Роль води на планеті Земля», «Як моя сім'я береже воду»				
57	02.02	Контроль знань			Повтор	
58	05.02	Які властивості має повітря Повітря.	Розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою, почуттів.	Проведення дослідів, формулювання висновків. Моделювання руху повітря в атмосфері.	§34 с128	
59	06.02	Склад і властивості повітря.			§34 с128	
60	09.02	Якою буває погода Що таке погода. Види опадів. Прогноз погоди. Метеорологічні прилади.	Створює письмові тексти (художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; Пропонує правила взаємодії в групі й дотримується їх;	Демонстрування метеорологічних приладів та використання їх для вимірювань (температури повітря, напрямку вітру, товщини снігового покриву, висоти Сонця тощо)	§35 с132	
61	12.02	Вплив погоди на життя, здоров'я та господарську діяльність людини.			§35 с132	
62	13.02	Чи міститься повітря у ґрунті. Ґрунтове повітря. Значення та охорона повітря.	Пояснює призначення інструментів / створених моделей, які використовувалися для досліджень і фіксування результатів; Дотримується правил поведінки з природними об'єктами для збереження здоров'я і довкілля;	Складання правил поведінки під час грози і буревію; Спостереження та опис явищ у повітряній оболонці Землі;	§36 с137	
63	16.02	Які є небезпечні природні явища Небезпечні природні явища: грози, урагани, смерчі.			§36 с137	
64	19.02	У чому унікальність планети Земля Чинники, які сприяли появі життя на Землі.	Пояснює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб значення інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми.	Створення ментальної карти «Земля – унікальна планета»;	§37 с140	
65	20.02	Проект «Як зберегти повітря чистим у моєму населеному пункті?» (робота в групах).			Повтор§38 с141	
66		Контроль знань Розв'язування тестових Завдань			Повтор	

Розділ IV. Пізнаємо різноманіття організмів (22 год)					
67		Які особливості будови різних груп організмів Класифікація організмів. Як побудовані організми. Властивості організмів Спільні і відмінні ознаки різних груп живих організмів. Рівні організації рослинного і тваринного організмів.	Вирізняє з-поміж об'єктів / явищ природи ті, що мають одну чи більше спільних ознак; Групує (упорядковує) самотійно або з допомогою вчителя чи інших осіб об'єкти / явища природи за визначеною ознакою;	Складання таблиці про спільні і відмінні ознаки різних груп живих організмів; Створення схеми про рівні організації рослинного і тваринного організмів.	§39 с146
68		Як живуть і чим відрізняються клітини різних організмів Будова, різноманітність та функціонування клітин (на прикладі клітин рослин, тварин, грибів, бактерій).	Групує (упорядковує) самотійно або з допомогою вчителя чи інших осіб об'єкти / явища природи за визначеною ознакою;	Моделювання рослинної і тваринної клітини з інтерпретацією результатів та формулювання висновків	§40 с149
69	04.03	Лабораторне дослідження «Робота з мікроскопом та приготування тимчасового препарату»;	Пропонує і створює самотійно / в групі, з допомогою вчителя чи інших осіб матеріальні навчальні моделі для дослідження;		§40 с149
70	05.03	Хто такі бактерії Бактерії, поширення та особливості життєдіяльності. Чим особливі віруси Віруси.	Ставить запитання про будову й властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;.	Виконання проєкту «Кисломолочні продукти»; Створення ментальної карти про використання бактерій людиною.	§41 с156
71		Яке значення бактерій і вірусів у природі й для людей Хвороботворні бактерії. Корисні бактерії в організмі людини. Використання бактерій людиною. Роль вірусів. Профілактика вірусних захворювань людини.	Вирізняє з-поміж об'єктів / явищ природи ті, що мають одну чи більше спільних ознак; Представляє дані, створюючи таблиці, схеми, діаграми тощо, з виконанням необхідних проміжних перетворень.	Складання пам'ятки Створення інтелект-карти «Використання бактерій людиною».	§42 с159
72	11.03	Контроль знань Розв'язування тестових Завдань			Повтор
73	12.03	Які органи у квіткової рослини Корінь, стебло, листки, брунька, квітка, плід, насінина. . Роль органів квіткової рослини	Вирізняє з-поміж об'єктів / Явищ природи ті, що мають одну чи більше спільних ознак; .	Розпізнавання органів рослин на гербарних і живих зразках; Створення ментальної карти «Будова квіткової рослини».	§43 с163

74	15.03	Водорості: хто у воді, а хто на суходолі та як їх розрізнити Загальна характеристика, їхнє поширення та пристосування, представники, значення груп рослин.	Наводить приклади об'єктів і явищ природи; Визначає основну ознаку (ознаки), за якими об'єкти / явища природи об'єднано в окремі групи;	Робота в групах над створенням опорного конспекту по кожній групі рослин;	§44 с164	
75		Спорові рослини: хто у воді, а хто на суходолі та як їх розрізнити Загальна характеристика, їхнє поширення та пристосування, представники, значення груп рослин.	Пропонує правила взаємодії в групі й дотримується їх;	Розв'язування тестових завдань.	§44 с164	
76		Що об'єднує і відрізняє голонасінні та покритонасінні рослини Різноманітність голонасінних і квіткових рослин, їх характеристика.	Групує (упорядковує) самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб об'єкти / явища природи за визначеною ознакою; Дотримується правил поведінки з природними об'єктами для збереження здоров'я і довкілля.	Визначення за алгоритмом представників різних груп рослин (водорості, мохи, плауни, хвоїці, папороті, хвойні, квіткові) на основі загальних рис за гербарними і живими зразками.	§45 с171	
77		Практична робота №8 Визначення представників різних груп рослин (водорості, мохи, плауни, хвоїці, папороті, хвойні, квіткові) на основі загальних рис за гербарними і живими зразками.			§45 с171	
78	22.03	Пристосування до життя та різноманітність рослин Пристосування рослин до умов середовища. Розпізнаємо рослини своєї місцевості. Догляд і розмноження квіткових та городніх рослин.	Характеризує з допомогою вчителя чи інших осіб властивості об'єктів дослідження, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Екскурсія «Рослини нашої місцевості»; Створення опису за зразком обраної учнями рослини своєї місцевості; Виконання на вибір проектів «Цвітіння води», «Збереження різноманіття рослин», «Моя кімнатна рослина та догляд за нею»	§46 с124	

79	01.04	Чим відрізняються гриби та лишайники від інших організмів Особливості будови й життєдіяльності грибів та лишайників. Різноманітність грибів та лишайників, їхнє значення в природі і для людини. Робота в групах над проєктом «Як виготовляють дріжджі»	Групує (упорядковує) самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб об'єкти / явища природи за визначеною ознакою; Пропонує правила взаємодії в групі й дотримується їх, бере участь у прийнятті спільних рішень;	Спостереження за процесом бродіння, що здійснюється дріжджами; <i>Дослідження</i> цвілевих та шапінкових грибів;	§47 с180	
80	02.04	Контроль знань Розв'язування тестових Завдань			Повторити	
81	05.04	Хто такі безхребетні тварини. Різноманітність безхребетних тварин. Особливості будови, поширення, представники, цікаві факти про життя безхребетних тварин.	Наводить приклади об'єктів і явищ природи; Вирізняє з-поміж об'єктів / явищ природи ті, що мають одну чи більше спільних ознак;	Робота в групах над створенням опорних конспектів по кожній групі тварин.	§48 с185	
82	08.04	Які тасмниці хребетні тварини Риби. Земноводні. Плазуни. Птахи. Ссавці.	Визначає основну ознаку (ознаки), за якими об'єкти / явища природи об'єднано в окремі групи.	Визначення за особливостями зовнішньої будови та опис за зразком тварини своєї місцевості (обраної учнями).	§49 с188	
83	09.04	Практична робота №9 <i>Визначення тварин своєї місцевості за особливостями зовнішньої будови та опис за зразком.</i>			§49 с188	
84	12.04	Як доглядати за домашніми тваринами Як обрати домашнього улюбленця, правильно годувати, dbати про здоров'я. Про типові помилки в догляді і відповідальність.	Групує (впорядковує) самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб об'єкти / явища природи за визначеною ознакою; Логічно структурує власне повідомлення;	Екскурсія «Тварини нашої місцевості» (або в місцевий зоопарк, натуралістичний центр, притулок тварин);	§50 с191	
85	15.04	Чим ми завдячуємо тваринам Значення тварин у природі та у житті людини. Збереження різноманіття тваринного світу.	Встановлює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб певні закономірності в природі, підтверджує їх самостійно дібраними прикладами;	Робота в парах над створенням презентацій на теми «Роль тварин у природі», «Роль тварин для людини», Складання списку тварин Червоної книги України, які поширені на території твоєї області.	§51 с198 Завд 1,2	

86	16.04	Контроль знань Розв'язування тестових Завдань	Узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту.	Вправи на узагальнення (розв'язування тестових завдань).	§52 с199 Завд 1-5	
87	19.04	Звідки наш організм бере енергію та будівельний матеріал Речовини, що входять до складу їжі. Травна система людини, будова та функція її органів.	Описує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб явища й процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Створення моделі внутрішньої будови людського організму (протягом усіх уроків теми);	§53 с203 Завд 1,2	
88	22.04	Як кисень потрапляє у наш організм Значення дихання. Будова дихальної системи людини.	Описує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб явища й процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Створення моделі дихальної системи людини. Складання пам'ятки Профілактика захворювань органів дихання».	§54 с208 Завд 1-3	
89	23.04	Як рухається кисень та поживні речовини в нашому організмі Склад крові. Кровоносна система людини.	Пояснює з допомогою вчителя чи інших осіб вплив умов виконання дослідження на його результати;	Пояснення залежності частоти серцевих скорочень від активності людини Гра «Лабораторія: аналіз крові».	§55 с212 Завд 1,2-усно,4 -письмово	
90	26.04	Пр робота №10 <i>Як залежить частота серцевих скорочень від активності людини</i>			§55 с124 Завд 1-3 усно,5,6-п исьмово	
91	29.04	Захист нашого тіла ззовні і всередині Шкіра. Імунітет, органи імунної системи людини. Види імунітету.	Описує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб явища й процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Створення схеми про види імунітету людини; Дискусія «Догляд за шкірою і косметичні засоби».	§56 с216 Завд 1-3	
92	30.04	Як виділяються непотрібні речовини з організму людини Видільна система.	Описує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб явища й процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Робота зі схемами і малюнками видільної системи.	§57 с219 Завд 1-3 усно,5-пи сьмово	
93	03.05	Хто керує процесами в нашому тілі Нервова система. Гормони.	Здійснює пошук самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб інформації природничого змісту в доступних джерелах;	Створення ментальної карти «Взаємозв'язок систем органів у організмі людини». Створення моделі головного мозку.	§58 с223 Завд 1-3 усно,5-пи сьмово	
94	06.05	Як працюють органи чуття Різноманітність органів чуття людини, сприйняття і обробка інформації. Профілактика порушень.	Описує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб явища й процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	Вікторина «Що ми знаємо про чуття людини»; Складання пам'ятки «Як запобігти порушенням зору і слуху».	§59 с228 Завд 1-3 усно,4-пи сьмово	

95	07.05	Контроль знань Розв'язування тестових завдань	Узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту.	Вправи на узагальнення розв'язування тестових завдань).	§60 с230 Завд 1-5-письм ово	
Розділ V. Пізнаємо себе і світ (5 год)						
96	10.05	Які навички сприяють збереженню здоров'я людини <i>Здорове харчування.</i>	Використовує наукові факти для формулювання власних суджень; Пояснює з допомогою вчителя чи інших осіб вплив умов виконання дослідження на його результати;	Створення ментальної карти «Правила здорового способу життя»; Вибір продуктів для заповнення тарілки здорового харчування.	§61 с234 Завд 1-2 усно,3-пи сьмово	
97	13.05	Практична робота №11 <i>Моя тарілка здорового харчування.</i>			§61 с234 Завд 1-2 усно,3-пи сьмово	
98	14.05	Опорна вісь нашого тіла <i>Опорно-рухова фізична активність.</i>	Пояснює з допомогою вчителя чи інших осіб вплив умов виконання дослідження на його результати;	Вивчення залежності посади й життєвої ємності легень;	§62 с239 Завд 1-3усно,4- письмово	
99	17.05	Як режим дня, сон та емоції впливають на здоров'я Що таке емоційний інтелект, режим дня і сон, емоції. Стрес та здоров'я.	Знаходить інформацію щодо здоров'я, безпеки та добробуту в різних джерелах і перевіряє її достовірність;	Складання наукових казок природничого змісту, віршів, написання музики, малювання картини	§63 с243 Завд 1-2 усно,3-пи сьмово	
100	20.05	Міні-проект Діяльність людини та довкілля <i>Забруднення повітря, води, ґрунтів; застосування хімічних засобів захисту рослин і здоров'я людини.</i>	Відповідає самостійно на чітко сформульовані запитання за відомою / опрацьованою інформацією природничого змісту;	Дискусія «Які матеріали можуть спричинити забруднення повітря, зокрема й усередині приміщень, та які можливі наслідки для здоров'я людини»;	Підготува ти презентац ію проекту	
101	21.05	Природні скарби України <i>Чому біорізноманіття важливе. Збереження біорізноманіття України. Інвазійні види та їхній вплив на біорізноманіття.</i>	Відповідає самостійно на чітко сформульовані запитання за відомою / опрацьованою інформацією природничого змісту;	Мозковий штурм «Важливість біорізноманіття в природі й для людей»; Заняття на природі «Оцінка впливу людини, що загрожує біорізноманіттю на обраній території»;	§64 с248 Завд 1-3усно,4- письмово	
102	24.05	Зв'язок людини з природою <i>Людина та природа у творчості українських та світових митців</i>	Встановлює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб певні закономірності в природі,	Складання наукових казок природничого змісту, віршів, виготовлення мистецько-ужиткових виробів	§65 с251 Завд 1-2 усно,3-пи сьмово	
103	27.05	Узагальнення знань з теми	Узагальнює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	Вправи на узагальнення (пізнавальна гра; розв'язування тестових завдань).	§66 с.252Повт ор	
104	28.05	Контроль знань з теми	інформацію		Повторен ня	
105	31.05	Контрольна робота	природничого змісту.			

Календарне планування з пізнаємо природу для 6 класів

Відповідає навчальним програмам, що затверджені педагогічною радою(протокол №1 від 29.08.2024р), складеним на основі Модельної програми «Пізнаємо природу» 5-6 класи , що (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.), що рекомендовано Міністерством освіти і науки України»(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Рекомендована кількість годин за програмою(6клас) - 2 год на тиждень

Кількість годин за навчальним планом(6клас) - 3год на тиждень

Навчально-методичне забезпечення :Пізнаємо природу: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / Дарія Біда. – Київ: видавничий світ «Освіта», 2023р.

№з/п	Дата	Тема уроку	Орієнтири для оцінювання . Види діяльності	Дом. завд	Прим а
РОЗДІЛ 1. Пізнаємо світ науки					
Тема 1. Перший крок у науку					
1		Інструктаж з БЖД Що вивчають природничі науки Об'єкт та предмет дослідження.	Здійснює пошук інформації природничого змісту в доступних джерелах; Робота з різними джерелами інформації про природу, використання QR- кодів та цифрового контенту природничого змісту;	§1 Завд. 3,4 Ст.8	
2		Що вивчають природничі науки Предмет вивчення природничих наук.	створює таблиці «Об'єкт і предмет природничих наук»	§1 Завд. 5 Ст.8	
3		Як досягнути успіху Природничі науки, STEM і професії майбутнього.	Розуміє внесок учених-природознавців і винахідників у створення нових технологій та вдосконалення техніки;	§2 Завд. 2,3 Ст. 12 -	
4		Як стати дослідником Причинно-наслідкові зв'язки у природі. Праця науковців.	Ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їх ознаки;	§3 Завд. 2-4 - Ст.18	
5		Урок узагальнення і контролю.	узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту-	Повторити	
РОЗДІЛ 2. Пізнаємо явища природи					
Тема 1. Пізнаємо фізичні явища					
6		Що таке рух і спокій Механічний рух тіл. Відносність руху і спокою. Траєкторія.	відповідає самостійно на чітко сформульовані запитання за відомою / опрацьованою інформацією природничого змісту;	§4 Завд. 3,4 Ст.22	
7		Що таке рух і спокій Шлях. Час. Відстань. Швидкість.	пояснює призначення інструментів / створених моделей,	§4 Зав. 5 Ст.22	

8		Як передається тепло <i>Теплопередача. Поняття про передачу тепла у твердих тілах, рідинах і газах. Пароутворення.</i>	пояснює призначення інструментів / створених моделей, які використовувалися для досліджень і фіксування результатів;	§5 Завд. 3-5 Ст.26	
9		Що відбувається з тілами за нагрівання <i>Теплове розширення твердих тіл, рідин і газів.</i>	ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умов виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;	§6 Завд. 3 Ст.30	
10		Що відбувається з тілами за нагрівання <i>Негативні впливи теплового розширення.</i>	ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умов виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;	§6 Завд. 4 Ст.31	
11		Що таке електризація <i>Електричний заряд: позитивний та негативний. Електричний розряд. Провідники та ізолятори. Блискавка.</i>	складає план дослідження; виконує самостійно / в групі, спостереження та експерименти за складеним планом, використовуючи запропоновані інструменти / створені моделі;	§7 Завд. 2,3 Ст.34	
12		Як скласти електричне коло <i>Електричне коло. Елементи електричних кіл</i>	виконує спостереження та експерименти за складеним планом, використовуючи запропоновані інструменти / створені моделі;	§8 Завд. 3 Ст.37	
13		Пр.р№1.Складання найпростішого електричного кола.	визначає і пояснює з допомогою вчителя чи інших осіб необхідні етапи дослідження;	Повторити §8	
14		Як ми використовуємо електричний струм <i>Електрична енергія у нашому домі.</i>	використовує наукові факти для формулювання власних суджень;	§9 Завд. 3,4 Ст.41	
15		Як ми використовуємо електричний струм <i>Транспорт майбутнього.</i>	пояснює прості причинно-наслідкові зв'язки в готовій моделі, використовуючи шаблон «якщо, то», «що треба зробити, щоб»	§9 Завд. 5 Ст.41	
16		Урок узагальнення і контролю.	узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту-	Повторити	
17		Світло й тінь <i>Джерела світла. Природні та штучні джерела світла. Світловий промінь. Утворення тіні..</i>	описує етапи дослідження; формулює з допомогою вчителя чи інших осіб очікувані результати дослідження; фіксує результати етапів дослідження у запропонований спосіб;	§10 Завд. 3 -4 Ст.45	
18		Як ми використовуємо світлові явища. <i>Дзеркальне та дифузне відбиття.</i>	формулює очікувані результати дослідження; фіксує результати етапів дослідження у запропонований спосіб;	§11 Завд.2,3 Ст.49	
19		Як діє оптична лінза. <i>Будова лупи. Утворення зображення у оці.</i>	досліджує об'єкти та явища, використовуючи відповідні моделі, зокрема цифрові;	§12 Завд.3 Ст.52	
20		Що таке звук. <i>Джерела звуку. Гучність і висота звуку. Поширення звуку.</i>	зіставляє одержані результати дослідження з відомими (довідковими) даними;	§13 Завд. 1,3 Ст. 57	
21		Із чого складається Земля. <i>Геохімія як наука. Хімічний склад Землі</i>	пояснює значення інформації для розв'язання життєвої / використовуючи відповідну наукову термінологію- дослідницьке завдання	§14 Завд. 3 -5 Ст.79	

			«Як утворюються кратери?»;		
22		Урок узагальнення і контролю.	узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту-	Повторити	
Тема 2. Пізнаємо речовини та їхні зміни					
23		Що таке чисті речовини та суміші <i>Однорідні та неоднорідні суміші. Способи розділення сумішей однорідних та неоднорідних сумішей.</i>	складає план дослідження; виконує самостійно / в групі, з допомогою вчителя чи інших осіб спостереження та експерименти за складеним планом, використовуючи запропоновані інструменти / створені моделі	§15 Завд. 3 Ст.60	
24		Практична робота №2 . «Приготування та розділення сумішей»	представляє результати дослідження у запропонований спосіб, зокрема з використанням цифрових пристроїв;	§15 Завд. 3 Ст.65	
25		Яких перетворень зазнають речовини. <i>Зворотні та незворотні зміни речовин.</i>	вибирає окремі об'єкти / явища, властивості, які можна дослідити;	§16 Завд. 3,4 Ст.69	
26		Яких перетворень зазнають речовини. <i>Що відбувається під час незворотних процесів</i>	ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ,	§16 Завд.5 Ст.69	
27		Урок узагальнення і контролю.	узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту-	Повторити	
Тема 3. Пізнаємо астрономічні явища.					
28		Які явища пов'язані з рухами Землі та Місяця. <i>Теорія гравітації Ейнштейна. Зміна дня і ночі.</i>	описує явища і процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію	§17 Завд. 9 Ст.79	
29		Які явища пов'язані з рухами Землі та Місяця <i>Зміна пір року. Сонячні та місячні затемнення.</i>	формулює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб словесні описи об'єктів,	§17 Завд. 9 Ст.79	
30		Припливи та відпливи. <i>Вплив Місяця на гідросферу.</i>	формулює словесні описи об'єктів, явищ і процесів на основі нетекстової інформації;	§17 Завд. 10 Ст.79	
31		Урок узагальнення і контролю	узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту-	Повторити тему	
Тема 4. Пізнаємо біологічні явища.					
32		Чому і як живляться організми <i>Органічні та неорганічні речовини. Роль живлення для організмів. Живлення рослин. Фотосинтез.</i>	вибирає окремі об'єкти / явища, властивості об'єктів / явищ, які можна дослідити; ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки домашні тварини»;	§18 Завд. 1-5 Ст.84	
33		Як живляться тварини. <i>Типи живлення тварин.</i>	обирає з допомогою вчителя чи інших осіб наукове пояснення явищ природи / фактів / даних;	§19 Завд. 3-6 Ст.89	
34		Як живляться тварини. <i>Як перетворюються речовини в організмі</i>	використовує правила, способи і відповідні засоби для розв'язання навчальної	§19 Завд. 3-6 Ст.89	
35		Що таке дихання організмів. <i>Дихання живих істот. Основні етапи дихання. Дихання рослин пов'язане з фотосинтезом.</i>	складає з допомогою вчителя чи інших осіб план власної діяльності для розв'язання навчальної / життєвої проблеми відповідно до своєї ролі в	§20 Завд. 3 Ст.96	

			групі; відповідає самостійно на чітко сформульовані запитання за відомою / опрацьованою інформацією природничого змісту;		
36		Як організми використовують інформацію з навколишнього середовища. Біологічне значення подразливості рослин.	відповідає самостійно на чітко сформульовані запитання за відомою / опрацьованою інформацією природничого змісту;	§21 Завд. 1-3 Ст.102	
37		Як організми використовують інформацію з навколишнього середовища. Біологічне значення подразливості тварин та людини.	наводить з допомогою вчителя чи інших осіб міркування / докази, що підтверджують / спростовують досягнення мети дослідження;	§21 Завд. 4,5 Ст.102	
38		Чи можливе життя без руху. Рухи рослин: ростові, тургорні рухи. Рухи тварин.	представляє самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб текстову інформацію/ аудіоінформацію у формі графічної, табличної інформації або інфографіки.	§22 Завд. 1-4 Ст.106	
39		Чи можливе життя без руху. Рухи тварин	- дослідження за рухами рослин на підвіконні; - обговорення відео з прикладами рухів тварин;	§22 Завд. 3,5 Ст.106	
40		Що таке розмноження організмів. Форми розмноження організмів. Особливості розмноження рослин.	визначає і пояснює з допомогою вчителя чи інших осіб необхідні етапи дослідження;	§23 Завд. 3-5 Ст.112	
41		Практична робота №3, «Розмноження рослин»	передбачає з допомогою вчителя чи інших осіб результати кожного етапу дослідження;	Повтор §23	
42		Особливості розмноження тварин. Статеве та нестатеве розмноження.	складає з допомогою вчителя чи інших осіб план власної діяльності для розв'язання навчальної / життєвої проблеми відповідно до своєї ролі в групі;	§23 Завд. 3,4 Ст.113	
43		Що таке ріст і розвиток. Основні етапи індивідуального розвитку квіткової рослин та тварин.	складає план власної діяльності для розв'язання навчальної / життєвої проблеми відповідно до своєї ролі в групі; - складання в парах схеми «Етапи розвитку рослин (на прикладі квіткових рослин)»;	§24 Завд. 5 Ст.114	
44		Життєві цикли організмів. Тривалість життя організмів.	передбачає результати кожного етапу дослідження;	§24 Завд. 3 Ст.115	
45		Життєві цикли організмів. Ріст рослин, тварин та людини	передбачає результати кожного етапу дослідження;	§24 Зав 1-2 Ст.115	
46		Міні-проект	- виконання проекту на вибір учнів «Розвиток квіткової рослини (обраної учнями)», «Розвиток тварини (обраної учнями)», «Розвиток людини»	Підготувати презентацію	

47		Узагальнення і контроль знань до теми.	узагальнює опрацьовану інформацію обробка і систематизація інформації за двома і більше джерелами	Поворот теми	
48		Контроль за I семестр	узагальнює обробка і систематизація інформації за двома і більше джерелами	Повтор розділу	
Розділ 3. Пізнаємо Сонячну систему					
Тема 1. Астрономічні інструменти та спостереження (2 год)					
49		Чим озброєні астрономи. <i>Астрономія як наука. Небесні тіла.</i>	Вибирає самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб окремі об'єкти / явища, властивості об'єктів / явищ, які можна дослідити	§25 Завд. 1-3 Ст.123	
50		Чим озброєні астрономи. <i>Астрономічні прилади. Телескопи.</i>	ставить запитання про будову і властивості об'єктів природи, умови виникнення та перебігу природних явищ, їхні ознаки;	§25 Завд. 4 Ст.123	
51		Що ми бачимо на небі. <i>Небесна сфера. Сузір'я.</i>	Використовує окремі способи пошуку джерел інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми;	§26 Зав. 1-4 Ст. 127	
52		Що ми бачимо на небі. <i>Географічні відкриття.</i>	здійснює пошук інформації природничого змісту в доступних джерелах;	§26 Завд. 5 Ст. 127	
Тема 2. Сонячна система (5 год)					
53		Що кружляє навколо Сонця? <i>Будова сонячної системи.</i>	Узагальнює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб опрацьовану інформацію природничого змісту;	§27 Зав. 3-4 Ст.130	
54		Що кружляє навколо Сонця? <i>Малі небесні тіла</i>	виділяє істотне в інформації природничого змісту;	§27 Зав. 3,5 Ст.130	
55		Які планети належать до земної групи <i>Особливості планет земної групи. Спільні характеристики планет-гігантів.</i>	Пояснює значення інформації для розв'язання життєвої / навчальної проблеми; описує явища і процеси, використовуючи відповідну наукову термінологію;	§28 Завд. 4,5 Ст.134	
56		Які планети називають гігантами. <i>Особливості будови Юпітера, турна, Урану, Нептуну.</i>	Формулює словесні описи об'єктів, явищ і процесів на основі нетекстової інформації; представляє текстову інформацію / аудіоінформацію у формі графічної, табличної інформації або інфографіки	§28 Завд. 4,5 Ст.134	
57		Малеча Сонячної системи. <i>Карликові планети.</i>	Створює презентації здобутої інформації природничого змісту в запропонований спосіб, зокрема з використанням цифрових технологій і пристроїв; -	§29 Завд. 3,4 Ст.137	
58		Малі тіла Сонячної системи: <i>комети, метеороїди, метеорити. Астроїда.</i>	Практичне завдання «Орбіта планети – еліпс»;	§30 Завд. 3,4 Ст.141	
59		Як досліджують Сонячну систему. <i>Космічний зонд</i>	Пояснює призначення інструментів / створених моделей, які використовувалися для досліджень і фіксування результатів;	§31 Завд. 5 Ст.145	
60		Як досліджують Сонячну систему. <i>Дослідження Сонячної системи.</i>	обирає з допомогою вчителя чи інших осіб наукове пояснення явищ природи / фактів / даних;	§31 Завд. 5 Ст.145	
Тема 3. Всесвіт (2 год)					

61		Ми тут. А де всі? <i>Зорі у всесвіті. Зона життя. Тераформування</i>	пошук інформації природничого змісту в доступних джерелах; - дослідження зони життя;- інформаційний пошук «Скільки зір у Всесвіті».	§32 Завд. 4 Ст.150	
75		Як влаштований Всесвіт. <i>Гео- та геліоцентрична система світу.</i>	Здійснює пошук інформації природничого змісту в доступних джерелах	§33 Завд. Ст.	
76		Як влаштований Всесвіт. <i>Утворення всесвіту. Основні об'єкти всесвіту.</i>	- ознайомлення з термінами гео- та геліоцентрична система;- виготовлення макету «Основні об'єкти Всесвіту».	§33 Завд. Ст.	
77		Урок узагальнення і контроль знань.	узагальнює опрацьовану інформацію природничого змісту-	Повтор теми	
Розділ 4. Пізнаємо взаємозв'язки у природі.					
Тема 1. Взаємозв'язки організмів з неживою та живою природою.(4 год)					
78		Що таке середовище існування. <i>Екосистеми. Чинники середовища, які впливають на ріст, розвиток і активність організмів.</i>	Встановлює певні закономірності в природі, підтверджує їх самостійно дібраними прикладами- складання схеми «Взаємозв'язки неживої і живої природи»; - гра для співвіднесення рослин, їхнього середовища життя та пристосування до середовища існування;	§34 Завд.5 Ст.160	
79		Які умови існування у водному середовищі. <i>Особливості водного середовища. Поширення організмів у водному середовищі. Водні екосистеми.</i>	встановлює взаємозв'язки природних об'єктів, явищ і процесів; здійснює пошук інформації природничого змісту в доступних джерелах; - створення таблиці-гри для співвіднесення тварин, їхнього середовища життя та пристосування до середовища існування;	§35 Завд. 4-6 Ст.164	
80		Які особливості наземно-повітряного середовища. <i>Вологість і температура в НПС. Значення тепла та світла для мешканців НПС..</i>	представляє текстову інформацію / аудіоінформацію у формі графічної, табличної інформації або інфографіки- створення таблиці «Здатність різних організмів затримувати дихання»;	§36 Завд. 5-7 Ст.169	
81	26.02	Як тварини пристосувалися до життя в ґрунті. <i>Особливості ґрунтового середовища. Пристосування у мешканців ґрунту.</i>	встановлює з допомогою вчителя чи інших осіб взаємозв'язки природних об'єктів, явищ і процесів- проекти «Паразити домашніх тварин», «Як тварини впливають на родючість ґрунту»;- складання сенканів, (віршів, загадок, приказок) про пристосування тварин;	§37 Завд. 4 Ст.172	
Тема 2. Взаємозв'язки між живими організмами					
82	01.03	Як організми співіснують у середовищі. Організм як середовище. <i>Особливості організму, як середовища існування. Симбіоз. Взаємозв'язки між живим організмами.</i>	встановлює з допомогою вчителя чи інших осіб взаємозв'язки природних об'єктів, явищ і процесів; - складання буклетів про отруйні рослини і тварин місцевості і першу допомогу при отруєнні, укусі; - складання екологічної казки.	§38 Завд. 4 Ст.176	
83	04.03	Як організми співіснують у середовищі. Паразити і хижаки. <i>Взаємозв'язки між хижаками та жертвами.</i>	встановлює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб певні закономірності в природі, підтверджує їх самостійно дібраними прикладами; - моделювання ситуації «Якщо зникне організм (вибраний), то як це вплине на інші організми?»	§39 Завд. 4,5 Ст.179	
84	08.03	Як організми співіснують у	встановлює самостійно або з	§40	

		середовищі. Партнери. Нахлібники і квартиранти. <i>Користь партнерства у природі. Мутуалізм. Коменсалізм.</i>	допомогою вчителя чи інших осіб певні закономірності в природі, підтверджує їх самостійно дібраними прикладами; - моделювання ситуації «Якщо зникне організм (вибраний), то як це вплине на інші організми?»	Завд. 3- 5 Ст.184	
85	11.03	Як скласти ланцюги живлення. <i>Колообіг речовин у природі.. П р №4 «Складання ланцюгів живлення водойми, парку, лісу, поля, грядки»</i>	оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності; - практична робота «Складання ланцюгів живлення водойми, парку, лісу, поля, грядки (на вибір)»;	§41 Завд. 3-5 Ст.188	
86	15.03	Урок узагальнення і контроль знань	узагальнює опрацьовану інформацію, обробка і систематизація інформації за двома і більше джерелами	Повтор теми	
Тема 3. Взаємозв'язки організмів між собою та неживою природою в різних угрупованнях					
87	18.03	Що таке мистецтво виживання. <i>Значення пристосувань.</i>	використовує уявлення про взаємозв'язки об'єктів і явищ природи для розв'язання запропонованої життєвої / навчальної проблеми; - гра «Хто з ким пов'язаний?»;	§42 Завд. 3.4 Ст.193	
88	22.03	Що таке природні та штучні угруповання. <i>Особливості природних та штучних угруповань.</i>	виконує - дискусія «Відмінність та подібність природних і штучних угруповань»; - робота в групах зі складання малюнка-діаграми «Взаємозв'язки організмів у морі чи океані, лісі, у ґрунті»	§43 Завд. 3-6 Ст.198	
89	01.04	Які взаємозв'язки організмів у прісній водоймі, морі чи океані. <i>Стійкість водних екосистем..</i>	виконує - моделювання водних угруповань у прісноводному і морському акваріумах; - спостереження в природі різних угруповань;	§44 Завд.4 Ст.203	
90	05.04	Захист проєктів.	<i>проєкт на вибір:</i> «Організми та їхні зв'язки в нашому озері», «Організми та їхні зв'язки в нашому лісі, на городі	Презентація проєкту	
91	12.04	У чому відмінність лісу та парку. <i>Особливості лісових угруповань. Взаємозв'язки організмів в лісових угрупованнях.</i>	об'єктами для збереження здоров'я і довкілля; -дослідження взаємозв'язків організмів в лісових угрупованнях;- прочитай за QR коду « У пошуках втраченого раю».	§45 Завд. 6 Ст.208	
92	15.04	Які взаємини організмів між собою та неживою природою на луках і городах.	виконує спостереження та експерименти за складеним планом, використовуючи запропоновані інструменти / створені моделі; - дискусія «Чому потрібно постійно доглядати грядку?»;	§46 Завд. 5 Ст.212	
93	19.04	Які взаємозв'язки організмів у ґрунті. <i>Значення ґрунтових мешканців у природі та для людини.</i>	створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; - визначення найпоширеніших в Україні ґрунтів;- дискусія «Чому потрібно постійно доглядати грядку?»;	§47 Завд. 5 Ст.216	
94	22.04	Як організми виживають у пустелях. <i>Умови існування у пустелях. Пристосування рослин та тварин які живуть в пустелі.</i>	створює письмові тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; - описування місцевості за географічною картою України або світу;	§48 Завд. 2-7 Ст.221	

95	26.04	Які рослини і тварини живуть серед людей. <i>Синантропні організми.</i>	- складання наукових казок природничого змісту, віршів, написання музики, малювання картини	§49 Завд. 5 Ст.225	
96	29.04	Як організми пристовуються до періодичних змін середовища. Пр р №5 «Квітковий годинник на подвір'ї»;	використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові / медіатекстові джерела інформації; - інформаційний пошук: «Як живуть організми на березі морів чи океанів між припливами», «Як птахи здійснюють перельоти без GPS»,	§50 Завд. 2-5 Ст.229	
97	03.05	Урок узагальнення і контроль знань	узагальнює обробка і систематизація інформації за двома і більше джерелами	Повторити тему	
Розділ 5. Пізнаємо себе і світ.					
Тема 1. Пізнаємо свої здібності					
98	06.05	Як пізнати свої здібності <i>Пам'ять та увага. Збереження рівноваги в довкіллі. Біологічні ритми.</i>	Обирає із запропонованих способів - складання раціону харчування «Смаколики для мозку»; інформаційний проєкт «Винаходи Леонардо да Вінчі»;	§51 Завд. 2-4 Ст.234	
99	10.05	Як підкорили царство холоду. <i>Полюси на Землі. Експедиції на полярний пояс.</i>	складає план дослідження; виконує спостереження та експерименти за складеним планом,	§52 Завд. 5,6 Ст.240	
100	13.05	Як підкорили земні оболонки. <i>Дослідження океанів і атмосфери. Дослідження полюсів.</i>	використовує наукові факти для формулювання власних суджень; - дослідження, як підкорювалися Земні оболонки.	§53 Завд. 3,4 Ст.245	
101	17.05	Що приховує Амазонія? <i>Рекорди Амазонії. Дослідження Амазонки.</i>	наводить приклади впливу діяльності людини на навколишнє середовище в часі та просторі, - гра «Подаємо сигнали про допомогу»;	§54 Завд. 3 Ст.250	
102	20.05	Як змінити світ на краще. <i>Потепління на Землі. Рівновага у природі.</i>	розповідає про власний емоційний стан, описуючи окремі відтінки настрою; - складання «Дерева рішень»; - заняття на екологічній стежці;	§55 Завд. 4 Ст.251	
103	24.05	Як нам жити в екостилі. <i>Вплив промислових підприємств на атмосферу.</i>	Пояснює вплив спілкування на складники здоров'я, безпеки і добробуту;	§55 Завд 5 Ст. . 252	
104	27.05	Повторення вивченого з розділу «Пізнаємо себе і світ»	узагальнює обробка і систематизація інформації за двома і більше джерелами	Повторити тему	
105	31.05	Контрольна робота	аналізує взаємозв'язок між потребами людини та обмеженістю ресурсів;	Повторити розділ	